

окреслити основні завдання обліку фермерських господарств, систематизовані за об'єктами обліку їх господарської діяльності наступні

Господарські засоби :

– Забезпечення обліку наявності та руху основних засобів, біологічних активів, насіння, кормів, мінеральних добрив, паливно-мастильних матеріалів, отрутохімікатів, запасних частин, малоцінних та швидкозношуваних предметів тощо на будь-яку дату

Власний капітал

– Забезпечення обліку даних та узагальнення інформації про стан і рух власного капіталу

– Контроль за правильністю і законністю формування власного капіталу

– Своєчасне, повне, правильне відображення розміру і всіх змін власного капіталу

Зобов'язання

– Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками за придбані товарно-матеріальні цінності або надані послуги (виконані роботи), а також по сплаті кредитів і податків

– Налагоджена система обліку праці та її оплати

– Забезпечення належної системи обліку зобов'язань за позиками

Доходи

– Облік і контроль за дотриманням договірних зобов'язань щодо обсягів та строків реалізації сільськогосподарської продукції (продуктів переробки), її якості, за повнотою проведення оплати за реалізовану продукцію

– Облікове забезпечення контролю доходів та аналіз їх рівня, структури і динаміки

Витрати

– Достовірне відображення витрат виробництва, повне оприбуткування виробленої продукції, правильна її калькуляцію й оцінка в разі переробки та реалізації як основи для визначення прибутку

Фінансові результати

– Облікове забезпечення формування фінансових результатів, визначення і розподіл прибутку; отримання оперативної, об'єктивної та аналітичної інформації за операціями, які формують прибуток (збиток), у поточному періоді та на перспективу

Отже, облік у фермерських господарствах має бути організований так, щоб забезпечити фермера необхідною інформацією для прийняття управлінських рішень, а також забезпечити складання і подання точної, повної, своєчасної звітності для відповідних користувачів.

Список використаних джерел:

1. Правдюк Н. Л. Вдосконалення аналітичного обліку витрат у фермерських господарствах / Н. Л. Правдюк, О. С. Кривоконь // Наукові доповіді НАУ. – 2006–1(2). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nd.nubip.edu.ua/2006-1/06pnleaf.pdf>
2. Радченко О. Д. Особливості бухгалтерського обліку в фермерських господарствах / О. Д. Радченко // Економіка АПК. – 2001. – № 8. – С.90–96
3. Данік Н. В. Особливості ведення обліку фермерських господарств / Н. В. Данік // Інноваційна економіка. – 1'2011/ – № 20. – 101–104.
4. Методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку в селянських (фермерських) господарствах, затв. наказом від 02.07.2001 р. № 189 [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.dtk.com.ua.
5. Белебега І. Проблеми удосконалення бухгалтерського обліку у фермерських господарствах / І. Белебега // Наукові записки. – 2006. – Випуск 15. [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.library.tane.edu.ua

УДК 657:346.24

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ: ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ТА РЕГУЛЮВАННЯ

Сисоєва І.М. – к.е.н.; Балазюк О.Ю. – к.е.н.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Важливим елементом національної системи підприємництва є державний сектор економіки і державне підприємство. Отже, одним з аспектів державної підприємницької політики є управління державним сектором для забезпечення ефективності та конкурентоздатності національної економіки.

Державний сектор економіки - це комплекс господарських об'єктів, які повністю або частково належать центральним або місцевим органам державної влади і

використовуються державою для виконання економічних, соціально-культурних та політичних функцій.

Сьогорічні зміни в бухгалтерському обліку змусили пригадати і переосмислити ще раз його призначення та базові принципи. Впроваджені з 01.01.2017 р. новий План рахунків, Порядок його застосування і Типова кореспонденція є системними документами, але все різноманіття операцій, що можуть виникнути в діяльності установ, звісно, не може охопити

жоден нормативно-правовий акт.

Організація бухгалтерського обліку в державному секторі економіки розпочинається із формування облікової політики.

В своїх роботах Джога Р. Т. зазначає, що бюджетні установи мають замкнену систему обліку і ведуть облікову політику, спрямовану не на зіставлення витрат і результатів праці та

отримання прибутку, а на облік видатків у процесі надання нематеріальних послуг.

Згідно із Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», облікова політика - це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

Таблиця 1

Перелік НП(С)БОДС та рік введення в дію [3]

з 01.01.2015 року	з 01.01.2016 року	з 01.01.2017 року
121 «Основні засоби»	102 «Консолідована фінансова звітність»	101 «Подання фінансової звітності»
122 «Нематеріальні активи»	103 «Фінансова звітність за сегментами»	105 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції»
123 «Запаси»	124 «Доходи»	134 «Фінансові інструменти»
125 «Зміни облікових оцінок та виправлення помилок»	126 «Оренда»	135 «Витрати»
127 «Зменшення корисності активів»	129 «Інвестиційна нерухомість»	
128 «Зобов'язання»	131 «Будівельні контракти»	
130 «Вплив змін валютних курсів»		
132 «Виплати працівникам»		
133 «Фінансові інвестиції»		

У таблиці 1 наведено національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку державного сектору (далі – НП(С)БОДС), які гармонізовані з міжнародними стандартами бухгалтерського обліку в державному секторі (далі – МСБОДС). За МСБОДС 3 «Чистий надлишок або дефіцит за період, суттєві помилки та зміни в обліковій політиці», під обліковою політикою розуміють конкретні принципи, основи, домовленості, правила та процедури, прийняті суб'єктом господарювання для складання та подання фінансових звітів.

Згідно із НП(С)БОДС 125 облікова політика суб'єкта державного сектора визначається розпорядчим актом, у якому мають бути встановлені методи обліку, оцінки, процедури котрі має застосовувати суб'єкт та щодо яких нормативно-правовими актами з бухгалтерського обліку передбачено більше ніж один варіант. Основна мета облікової політики – сформувати методи та принципи обліку, які б забезпечили складання прозорої, достовірної фінансової звітності, що відповідає б вимогам НП(С)БОДС.

Формування облікової політики та зміни обраної облікової політики з урахуванням особливостей діяльності суб'єкта державного сектора та технології оброблення

облікових даних покладене на головного бухгалтера [2], з подальшим затвердженням наказу про облікову політику керівником установи і з погодженням із головним розпорядником бюджетних коштів. Головні розпорядники бюджетних коштів самостійно затверджують облікову політику на підставі розпорядчого документа керівника. Облікова політика має враховувати галузеві особливості діяльності суб'єкта державного сектору [3]. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» первинною складовою облікової політики є принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності (рис. 1). Принцип послідовності передбачає постійне (із року в рік) застосування обраної облікової політики.

Зміна облікової політики суб'єкта державного сектора повинна бути обґрунтована і розкрита у фінансовій звітності та може відбутися з початку року у таких випадках:

1. Змінюються вимоги органу, який здійснює функції з державного регулювання методології бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

2. Зміни облікової політики забезпечать більш достовірне відображення подій (операцій) у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності.

Рисунок 1 – Принципи бухгалтерського обліку

Не вважається зміною облікової політики: прийняття облікової політики для подій і господарських операцій, які відрізняються за змістом від попередніх; прийняття нової облікової політики для подій або господарських операцій, які не відбувалися раніше або не були суттєвими.

Облікова політика застосовується щодо подій і господарських операцій із моменту їх виникнення, окрім випадків, коли коригування фінансового результату попередніх періодів на початок звітного року неможливе.

Згідно із НП(С)БОДС 125 вплив зміни облікової політики на події та господарські операції минулих періодів відображається у звітності шляхом:

1. Коригування сальдо фінансових результатів попередніх періодів на початок звітного року.

2. Подання порівняльної інформації щодо попередніх звітних періодів.

Суб'єкт держсектора додає до річної фінансової звітності змінену облікову політику у формі опису чи копію розпорядчого документа.

Таким чином, на даному етапі реформи бухгалтерського обліку в державному секторі для того, щоби продовжувати рух вперед, потрібно вивчити нові правила і дотримуватись їх.

Слід також врахувати, що державний сектор орієнтований на вирішення економічних, соціально-культурних та політичних проблем. Це вимагає розробки критеріїв ефективності не лише для суб'єктів господарювання, в особі яких держава виступає як «підприємець», а й структур, діяльність яких безпосередньо задовольняє суспільні потреби.

Список використаних джерел:

1. Handbook of International Public Sector Accounting Pronouncements. 2014 Edition. International federation of Accountants – New York 10017 USA. – P.847
2. Бюджетний кодекс України: Закон від 08.07.2010 № 2456-VI/ Верховна рада України // База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/> (дата звернення: 01.09.2017).
3. Сисоєва І.М., Пославська Л.І., Балазюк О.Ю. Облік в державному секторі економіки: навч. посіб. Тернопіль.Крок, 2017-418 с.

УДК 657

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Покинъчереда В.В. – к.е.н.

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Тенденції розвитку сучасного суспільства багатьма економічними явищами та процесами, обумовлюють зміну підходів до управління що відбуваються на підприємствах. Закономірно